

YOU⁺

VISS IR SLIKTI?

JAUNĀ VĒLĒTĀJA ROKASGRĀMATA

TAVA BALSS IR SVARĪGA! KĀPĒC VĒLĒT?

IEGUVUMI

1. Tu izvēlies tos, kuri lems par Tavas valsts attīstību;
2. Tu esi daļa no vēlēšanu procesa;
3. Tev ir tiesības pieprasīt atbildību no sevis izvēlētajiem deputātiem.

CITAS LĪDZDALĪBAS:

- Piketi un demonstrācijas;
- Kolektīvais iesniegums;
- Sabiedriskā apspriešana;
- Referendumi.

KAS VAR NOTIKT, JA TU NEPIEDALIES?

1. Kāds cits Tavā vietā izvēlēšies deputātus;
2. Ja mazāk jauniešu balsos, tad deputātiem nebūs interese attīstīt jauniešu svarīgas idejas;
3. Tu nevari pēc vēlēšanām sūdzēties par ievēlēto deputātu darbu;
4. Ja pieaugs to cilvēku skaits, kuri nepiedalās vēlēšanās, tad demokrātija izzudīs;
5. Tavi vecvecāki izlems kādā valstī Tu dzīvoši.

**AR VĒLĒŠANĀM TAVA IESAISTE NEBEIDZAS!
PĒC VĒLĒŠANĀM TU VARI IESAISTĪTIES,
PIEDALOTIES INICIATĪVU IESNIEGŠANĀ SAEIMAI,
PUBLISKAJĀS APSPIEŠANĀS UN REFERENDUMOS**

KANIDĀTU SARAKSTI &
PARTIJU PROGRAMMAS

VĒLĒŠANU NORISE

Ejot uz vēlēšanu iecirkni paņem!

✓ **PASE VAI ID KARTE**

✓ **ZILA PILDSPALVA**

SOLI PA SOLIM:

1. Iepazīsties ar partiju programmām;
2. Iepazīsties ar kandidātiem;
3. Nesteidzoties izdari savu izvēli;
4. Dodies 1. oktobrī uz vēlēšanu iecirkni;
5. Ieej kabīnītē un nobalso;
6. Vēlēšanas zīmi ieliec aploksnē un aizlīmē to;
7. Aploksnī iemet vēlēšanu kastē.

**Saeimas vēlēšanās vari balsot jebkurā
1 no 5 reģioniem par tā reģiona deputātiem**

**Var balsot pa pastu, ārzemēs un pieteikties
balsot no mājām, ja esi slims**

Iepriekšējā balsošana:
26.09.2022., 17.00-20.00
29.09.2022., 9.00-12.00

Līdz 22. septembrim vari
pieteikties par novērotāju

30.09. un 01.10. nedrīkst notikt
priekšvēlēšanu aģitācija.
Ziņot var knab.gov.lv
vai KNAB aplikācijā

Vēlēšanas:
01.10.2022., 7.00-20.00

SINHRONIZĒ VĒLĒŠANU
DATUMU SAVĀ KALENDĀRĀ

KĀ AIZPILDĪT VĒLĒŠANU ZĪMI?

PARTIJAS NOSAUKUMS NR._

1. vārds uzvārds	◇	9. <u>vārds uzvārds</u>	◇
2. vārds uzvārds	◇	10. vārds uzvārds	◇
3. vārds uzvārds	◇	11. vārds uzvārds	◇
4. vārds uzvārds	◇	12. vārds uzvārds	◇
5. <u>vārds uzvārds</u>	◇	13. vārds uzvārds	◇
6. vārds uzvārds	◇	14. vārds uzvārds	◇
7. <u>vārds uzvārds</u>	◇	15. vārds uzvārds	◇
8. vārds uzvārds	◇	16. vārds uzvārds	◇

leliekot plusu konkrētiem kandidātiem, tiem pieskir punktu un pārvirzi sarakstā uz augšu.

Izsvītrojot konkrētu kandidātu, tiem atņemas punkts un tie pārvirzas sarakstā uz leju, ir jāizsvītro vārds un uzvārds.

Vēlēšanu zīmi vari atstāt arī nemainītu, tādējādi nobalsojot par visu sarakstu.

KĀDA IR NEDERĪGA VĒLĒŠANU ZĪME?

vēlēšanu zīme, kas neatrodas vēlēšanu kastē derīgā vēlēšanu aploksnē

aploksnē ir vairākas, bet nav vienādas pēc satura vēlēšanu zīmes, tās visas ir nederīgas

aploksnē ir vairākas, bet pilnīgi vienādas vēlēšanu zīmes, derīga ir tikai viena, pārējās ir nederīgas

aploksnē ir saplēsta vēlēšanu zīme

VĒLĒŠANU
IECIRKŅI

IZVĒLIES APDOMĪGI UN NETICI VISAM

KĀ ATPAZĪT VILTUS ZIŅU?

Pievērs uzmanību:

1. ZIŅAS AVOTAM

Vai tas šķiet uzticams?

2. INFORMĀCIJAS DATUMAM

Varbūt tā ir veca ziņa?

3. INFORMĀCIJAS AVOTIEM

Vai un kādi tie ir (atsauce uz pētījumiem, ziņu aģentūrām, intervētajiem cilvēkiem utml.)

4. VIRSRAKSTAM, SIŽETA PIETEIKUMAM

Vai tas izceļ ziņas galveno būtību, vai arī izveidots sensacionāls, lai pievērstu uzmanību.

SOĻI IZVĒLOTIES SAVU SARAĶSTU:

- Iepazīsties ar partijām;
- Izlasi gan īsās, gan garās partiju programmas;
- Izpēti kandidātus;
- Salīdzini partiju piedāvājumus.

DAŽI UZTICAMO AVOTU PIEMĒRI:

www.cvk.lv - viss par vēlēšanām

www.lv.lv - Latvijas oficiālais izdevums

www.rebaltica.lv - faktu pārbaude

www.6.vid.gov.lv/VAD - amatpersonu deklarācija

www.knab.gov.lv - kas un ko ziedo partijām

INFORMĀCIJAS AVOTI, KURUS RŪPĪGI IZVĒRTĒT:

PRIEKŠVĒLĒŠANU AĢITĀCIJA - izmanto politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai deputātu reklamēšanai plašsaziņu līdzekļos vai citā veidā. Tiek izplatīti dažādi materiāli un kampaņas, kuras parasti satur netiešu aicinājumu balsot "par" vai "pret" kandidātiem.

POLITIZĒTS SATURS - ideoloģisks, ietver faktu interpretāciju, bet var izlikties par objektīvu. Izvēlas faktus, kas apstiprina uzskatus, vienlaikus ignorējot pārējos, lieto emocionālu un aizrautīgu valodu.

MALDINOŠĀ INFORMĀCIJA - iekļauj faktu, nepatiesa vai daļēji patiesa satura sajaukumu, var būt ar nolūku informēt.

**DOMĀ PIRMS DALIES!
JA ŠAUBIES, VĒRSIES
PIE UZTICAMA AVOTA**

VISS PAR VĒLĒŠANĀM

JĒDZIENI

— VĒLĒŠANU NORISE:

ĪSĀ VĒLĒŠANU PROGRAMMA - 1000 rakstu zīmju dokuments, kurā partija pirms vēlēšanām apraksta savus mērķus;

GARĀ VĒLĒŠANU PROGRAMMA - detālās paskaidrots partijas vēlēšanu mērķu saraksts;

VĒLĒŠANU IECIRKNIS - oficiāla vieta, kur var nobalsot;

VĒLĒTĀJS - jebkura persona, kura ir vismaz 18 gadus veca un ir Latvijas pilsonis;

PRIEKŠVĒLĒŠANU LAIKS - 120 dienu periods pirms vēlēšanām, kad ar likumu atļauts agitēt par partijām;

AĢITĀCIJA - pārliecināt vēlētājus balsot par kādu partiju vai kandidātu;

PARTIJA - organizācija, kas tiek izveidota, lai veiktu politisko darbību.

— PĒC VĒLĒŠANĀM:

OPOZĪCIJA - apzīmē cilvēku grupu, kas nepiekrīt vairākuma viedoklim, uzskatiem vai politikai;

KOMISIJA - deputātu grupas, kuras katra strādā par konkrēto jomu;

FRAKCIJA - ne mazāk kā 5 vienas partijas deputātu grupa. Katrs deputāts var būt vienlaicīgi tikai vienā frakcijā;

KOALĪCIJA - dažādu partiju apvienošanās pēc vēlēšanām, lai sasniegtu kopējos mērķus. Veido vismaz 51% balsu;

REFERENDUMS - vēlētāju balsošana par kādu valsts vai sabiedrības dzīves jautājumu;

SAEIMAS PREZIDIJS - 5 deputāti, kurus izvēlās kā Saeimas vadītājus - Saeimas priekšsēdētājs, divi priekšsēdētāja biedri,

Saeimas sekretārs un viņa biedrs.

DEMOKRĀTIJA

DEMOKRĀTIJA - valsts pārvaldes forma, kurā tauta ievēl deputātus, lai tie pārstāvētu tautas intereses un pieņemtu lēmumus.

TIESĪBAS UN PIENĀKUMI DEMOKRĀTIJĀ

TAVAS TIESĪBAS:

- Tavs viedoklis ir svarīgs un var mainīt kaut ko;
- Noteikt savu nākotni;
- Vēlāk sūdzēties par deputātu darbu;
- Izvēles brīvība;
- Iegūt sev nepieciešamo informāciju, izglītību un karjeru.

TAVI PIENĀKUMI:

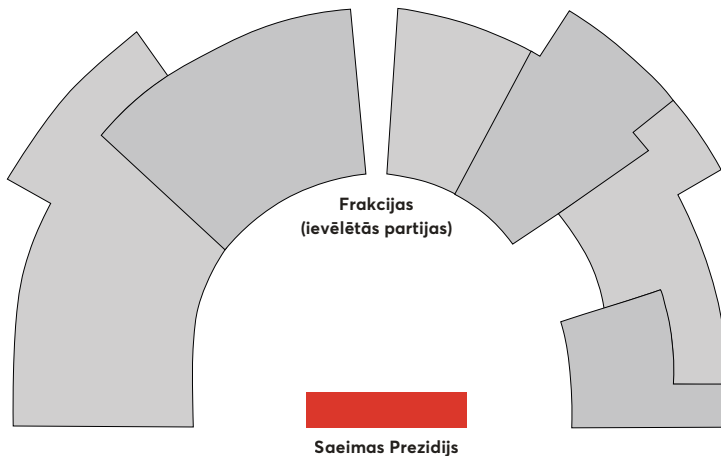
- Ievērot likumus;
- Maksāt nodokļus;
- Cienīt citu cilvēku tiesības;
- Iesaistīties vēlēšanās;
- Ievērot vispārpieņemtās morāles normas;
- Uzņemties atbildību par savu izvēli.

DEMOKRĀTIJAS VĒRTĪBAS:

- Vārda un uzskatu brīvība;
- Tiesības uz brīvām un godīgām vēlēšanām;
- Aktīva sabiedrības iesaiste;
- Visu iedzīvotāju cilvēktiesību aizsargāšana;
- Likumu sistēma, kura uz visiem attiecas vienlīdzīgi.

SAEIMAS STRUKTŪRA

- Saeimā ievēl 100 deputātus uz 4 gadiem;
- Saeimā ir 17 komisijas, kuras katra atbild un lemj par kādas jomas jautājumiem;
- Saeimā pēc ievēlēšanas izvēlas Ministru prezidentus, kurš izveido ministru kabinetu no 14 ministriem;
- Saeimas darbību kontrolē speciāli izveidots likums - Saeimas kārtības rullis.

